

slušný rozhodčí soud zemské úřadovny všeobecného pensijního ústavu v Brně. Novým pensijním zákonem čís. 26/1929 byli však železniční zaměstnanci státních drah, za dalších v souzené věci v úvahu nepřicházejících podmínek, vyňati z pojistné povinnosti (§ 2 čís. 4 zákona) a pouze úprava pensijního pojištění zaměstnanců drah státem neprovozovaných a sloužících veřejné dopravě, byla vyhražena delegačním ustanovením § 3 zákona vládnímu nařízení. Tím bylo pensijní pojištění železničních zaměstnanců drah státem provozovaných vyloučeno z úpravy § 2 a) zákona čís. 89/1920 a důsledkem toho pozbylo v tomto rozsahu nepochybně též účinnosti i vládní nařízení čís. 506/1921 a významu i plenární rozhodnutí čís. sb. n. s. 5284, poněvadž jsou-li železniční zaměstnanci drah státem provozovaných vyňati ze zákonné pojistné povinnosti, nemohou nadále obstát ani dřívější zákonné předpisy o úpravě této pojistné povinnosti. To v podstatě uznává i pojednání v časopise pro železniční právo a politiku (roč. IX čís. 5 str. 49), jehož se dovolává napadené usnesení, neboť řeší hlavně jen otázku, zda až na další úpravu, slíbenou v § 3 zákona čís. 26/1929, platí vládní nařízení čís. 506/1921 pro pensijní pojištění zaměstnanců drah státem neprovozovaných. Tato otázka však v souzené věci nepřichází v úvahu. V nynější rozepři domáhá se žalobce zvýšení pensijních důchodů a opírá svůj nárok o předpisy stanov pensijního fondu československých státních drah (nově upravené výnosem minist. železnic ze dne 10. září 1929 čís. 38.566/27) a jest nesporno, že i pro žalobce platí pensijní předpisy o zaměstnancích čsl. státních drah. Z vyličených úvah plyne, že pro zaměstnance čsl. státních drah nebo drah státem provozovaných neplatí od účinnosti zákona čís. 26/1929 ani dřívější zmocňovací předpis § 2 a) zákona čís. 89/1920 ani v jeho rámci vydané vládní nařízení čís. 506/1921, ani předpisy nového pensijního zákona čís. 26/1929 (§ 2 čís. 4 tohoto zákona) a ježto služební poměr železničních zaměstnanců čsl. státních drah jest soukromoprávní (srov. též § 1 čtvrtý odstavec vládní nař. z 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a nař.) - a též jejich poměr k pensijnímu fondu čsl. státních drah je soukromoprávní, upravený stanovami, tvořícími součást úpravy služební a platové, jest veškeré spory z tohoto soukromoprávního poměru vzniklé rozhodovati řádným soudům (§ 1 j. n.).

Čís. 10482.

I v otázce, zda spor patří před samosoudce, či před senát, platí zásady § 55 j. n. Převyšuje-li hodnota každého nároku 5.000 Kč, nikoliv však 20.000 Kč, rozhoduje samosoudce, třebas souhrn jednotlivých nároků přesahoval 20.000 Kč. Zažalováno-li několik směnek jedinou žalobou, jest každý nárok posuzovati samostatně.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1931, R I 900/30.)

Zažalováno bylo sedm směnek, z nichž každá zněla na 20.000 Kč. Směnečným platebním příkazem bylo přikázáno žalovanému, by zaža-

lované směnečné částky po 20.000 Kč, dohromady 140.000 Kč, zaplatil žalobkyni. K námitkám žalovaného zrušil procesní soud první stolice (samosoudce při obchodním soudě) směnečný platební příkaz ohledně 20.000 Kč, jinak ho ponechal v platnosti. K odvolání žalovaného zrušil odvolací soud rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením, počínajíc prvním ústním jednáním, jako zmatečné a uložil prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, dále po zákonu jednal a znovu rozhodl. Důvody: Třebaže odvolání nevytýká zmatečnost, shledal odvolací soud, že napadený rozsudek jest i s předchozím řízením, počínajíc prvním ústním jednáním, zmatečným podle § 477 čis. 2 c. ř. s. Zažalováno bylo sedm směnek, z nichž každá zněla na 20.000 Kč, a bylo ve smyslu žalobního žádání směnečným platebním příkazem přikázáno žalovanému, by zažalované směnečné částky po 20.000 Kč, dohromady 140.000 Kč s příslušenstvím žalobkyni do tří dnů zaplatil. Spor projednával a rozhodl samosoudce, ačkoli jej projednati a rozhodnouti náleželo senátu. Podle § 7 a) j. n. právní rozepře o majetkových právech, náležejících před sborové soudy první stolice, projednává a rozhoduje samosoudce, nečiní-li předmět sporu na penězích nebo na peněžitě hodnotě přes 20.000 Kč, a netýká se toto zákonné ustanovení věcné příslušnosti, nýbrž způsobu obsazení soudu. Pro výpočet hodnoty předmětu sporu rozhodným bylo v souzeném případě ustanovení § 55 j. n., podle něhož, uplatňuje-li se v žalobě více nároků, jest tyto nároky sčítati, a proto za předmět sporu jest považovati 140.000 Kč. Projednal-li a rozhodl spor samosoudce, nebyl rozhodující soud řádně obsazen, důsledkem čehož jest rozsudek i s předchozím řízením počínajíc prvním ústním jednáním zmatečným podle § 477 čis. 2 c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by, nehledě k zrušovacímu důvodu, o odvolání ve věci samé rozhodl.

Důvody:

Právnímu názoru odvolacího soudu, že projednati a rozhodnouti rozepři náleželo senátu, nikoli samosoudci, nelze přisvědčiti. Otázka, zda spor náleží před samosoudce, či před senát, není sice otázkou příslušnosti, nýbrž otázkou obsazení soudu, avšak i tu platí zásady § 55 j. n. (rozh. čis. 774 sb. n. s.). Podle první věty tohoto § jest arci sčítati několik nároků touž žalobou vymáhaných, avšak to platí jen, jde-li při všech těchto nárocích o týž skutkový a právní základ. Není-li tomu tak, platí předpis § 227 c. ř. s. o předmětném hromadění žalob, žádající příslušnost téhož soudu pro každý nárok zvlášť a pro všechny dohromady a týž způsob řízení. Je-li tedy vůbec přípustné projednání několika samostatných nároků před soudem sborovým ve smyslu § 227 c. ř. s. jako v souzeném případě, kde již jednotlivé nároky o sobě a tudíž i ve svém souhrnu převyšují 5.000 Kč (§ 50 a 51 j. n.), jest dále rozeznávati. Převyšuje-li hodnota každého jednotlivého z několika v téže žalobě uplatněných samostatných nároků 20.000 Kč, projednává věc a rozho-

duje o žalobě senát. Nepřesahuje-li však žádný tuto mez, projednává a rozhoduje samosoudce (§ 7 a) j. n.), a to i tehdy, přesahuje-li souhrn těchto jednotlivých nároků hodnotu 20.000 Kč. V souzeném případě jde o spor směnečný, kde bylo zažalováno sedm směnek po 20.000 Kč jedinou žalobou, tedy sedm samostatných nároků vyvěrajících z akceptu každé jednotlivé směnký žalovaným. Závazek žalovaného tkví ve formálním směnečném aktu (čl. 21, 23 směn. ř. a §§ 19, 21 směn. zák.), který jest posuzovati u každé směnký zvlášť, takže skutkový i právní základ, posuzován podle žaloby (§ 41 j. n.), jest při každém nároku rozdílný. Co bylo p o d k l a d e m vydání směnek, nerozhoduje. Poněvadž žádný z jednotlivých směnečných nároků nepřevyšuje 20.000 Kč, byl k projednání a rozhodnutí věci podle § 7 a) j. n. a vzhledem k předchozí úvaze povolán samosoudce a, stalo-li se tak, není řízení zmatečným. Bylo proto usnesení odvolacího soudu zrušiti a věc mu vrátiti, by o odvolání věcně rozhodl.

Čís. 10483.

K vydobytí dlužných zaopatřovacích požitků (podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.) lze proti nástupcům v držbě velkého pozemkového majetku vésti exekuci již na základě exekučního titulu vydobytého proti tomu, kdo byl původně povinen zaopatřovacími požitky, bylo-li nástupnictví prokázáno výpisem z pozemkové knihy.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1931, R I 23/31.)

Majitel velkostatku L. byl uznán povinným platiti F-ové, vdově po řediteli velkostatku, zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Velkostatek L. přešel na jiné osoby, proti nimž F-ová navrhla povolení exekuce k vydobytí dlužných zaopatřovacích požitků. S o u d p r v é s t o l i c e exekuci povolil, r e k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s rekursním soudem, jenž zamítl návrh dovolací rekurentky za povolení exekuce pro dlužné zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. proti nástupcům původně k placení zaopatřovacích požitků zavázaného (§ 11 uvedeného zákona) proto, že exekuční titul nezní proti nástupcům, nýbrž jen proti jejich předchůdci, původně k výplatě požitků povinnému. Podle § 9 ex. ř. lze vésti exekuci pro jiné osoby, než podle exekučního titulu oprávněné, a proti jiným osobám, než podle exekučního titulu povinným, je-li přechod oprávnění nebo závazku na jiné osoby prokázán veřejnými nebo veřejně ověřenými listinami. Podle § 12 odstavec třetí zákona čís. 130/1921 v doslovu zákona ze dne 13. července 1922, čís. 215 sb. z. a n.